

BEMÆRKNINGER:

Konventionsteksten stammer fra retsinformation.dk, idet det bemærkes at forskrifterne på www.retsinformation.dk ikke er beskyttet af ophavsretslige regler, jf. § 9 i lov om ophavsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1144 af 23. oktober 2014.

Teksten er alene blevet layoutet, delt op i de enkelte konventioner og tillægsprotokoller, åbenbare trykfejl rettet og dele, der ikke er en direkte del af konventions- eller protokolteksten taget ud, hvilket drejer sig om for eksempel navnene på underskriverne og eventuelle forbehold, landene måtte have taget. Derudover er der tilføjet en indholdsfortegnelse med angivelse af artikler.

Vi håber, at den danske oversættelse af konventionerne og deres tillægsprotokoller på den måde er blevet gjort mere tilgængelige i deres digitale form. Enhver fejl, der undervejs utilsigtet måtte have sneget sig ind, i forhold til den måde teksterne fremstår på retsinformation.dk, er alene Røde Kors i Danmarks.

For Genève-konventionerne, deres tillægsprotokoller og centrale humanitære folkeretstekster i øvrigt på engelsk, der i de fleste tilfælde er et af originalsprogene, henvises til www.icrc.org/ihl.

Tillægsprotokol II af 1977

til Genevekonventionerne af 12. august 1949 vedrørende beskyttelsen af ofre i ikke-internationale væbnede konflikter

OVERSIGT:

PRÆAMBEL.....	3
DEL 1, Denne protokols anvendelse.....	3
Artikel 1-3	
DEL II, Human behandling	4
Artikel 4-6	
DEL III, Sårede, syge og skibbrudne	7
Artikel 7-12	
DEL IV, Civilbefolkningen	9
Artikel 13-18	
DEL V, Afsluttende bestemmelser.....	10
Artikel 19-28	

PRÆAMBEL

De Høje Kontraherende Parter der erindrer om at de humanitære principper, der er nedfældet i den fælles artikel 3 i Genevekonventionerne af 12. august 1949, udgør grundlaget for respekten for mennesket i tilfælde af væbnede konflikter, der ikke er af en international karakter:

*erindrer yderligere om, at internationale aftaler vedrørende menneskerettigheder frembyder en grundlæggende beskyttelse for det enkelte menneske;
understreger behovet for at sikre en bedre beskyttelse af ofrene i disse væbnede konflikter:*

*erindrer om at i tilfælde, der ikke er omfattet af gældende ret, forbliver det enkelte menneske beskyttet af principperne om medmenneskelighed og den offentlige samvittigheds krav;
har aftalt følgende:*

DEL 1

Denne protokols anvendelse

ARTIKEL 1

Anvendelsesområde

1. Denne Protokol, der udbygger og supplerer den fælles artikel 3 i Genevekonventionerne af 12. august 1949 uden at ændre de gældende betingelser for dens anvendelse, skal anvendes i alle væbnede konflikter, som ikke omfattes af artikel 1 i Tillægsprotokollen til Genevekonventionerne af 12. august 1949 vedrørende beskyttelse af ofrene i internationale væbnede konflikter (Protokol 1), og som finder sted på en Høj Kontraherende Parts territorium mellem dens væbnede styrker og fjendtlige væbnede styrker eller andre organiserede væbnede grupper, som, under ansvarlig kommando, udøver en sådan kontrol over en del af dens territorium, at det sætter dem i stand til at gennemføre ved holdende og samlede militære operationer samt til at opfylde denne Protokol 2. Denne Protokol skal ikke finde anvendelse i tilfælde af interne uroligheder og spændinger, såsom optøjer, isolerede og sporadiske volds handlinger og andre lignende handlinger, som ikke er væbnede konflikter.

ARTIKEL 2

Personkredsen

1. Denne protokol skal anvendes over for alle personer, som er berørt af en væbnet konflikt som beskrevet i artikel 1, uden forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, køn, sprog, religion eller tro, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueomstændigheder, fødsel eller anden status eller på grund af noget som helst andet lignende kriterium (herefter benævnt som »forskelsbehandling«).

2. Ved en væbnet konflikts afslutning skal alle de personer, som er blevet berøvet deres frihed, eller hvis frihed er blevet begrænset af grunde, som vedrører en sådan konflikt,

tilligemed de personer, der er berøvet deres frihed, eller hvis frihed er begrænset efter konflikten af samme årsager, nyde beskyttelse i henhold til artikel 5 og 6 indtil afslutningen af en sådan berøvelse af eller begrænsning i friheden.

ARTIKEL 3

Ikke-indblanding

1. Intet i denne Protokol skal kunne påberåbes med henblik på at anfægte en Stats suverænitet eller regeringens ansvar for ved alle lovlige midler at opretholde eller genoprette lov og orden i Staten eller til at forsvare Statens nationale enhed og territoriale uafhængighed.

2. Intet i denne Protokol skal kunne anføres som en motivering for at intervenere, direkte eller indirekte, af nogen som helst grund, i den væbnede konflikt eller i de indre eller ydre anliggender hos den Høje Kontraherende Part, på hvis territorium konflikten finder sted.

DEL II

Human behandling

ARTIKEL 4

Grundlæggende garantier

1. Alle personer, som ikke tager direkte del i, eller som er ophørt med at tage del i fjendtligheder, hvad enten deres frihed er blevet begrænset eller ej, er berettiget til at nyde respekt for deres person, ære og overbevisninger samt religionsudøvelse. De skal under alle omstændigheder behandles humant uden forskelsbehandling af nogen art. Det er forbudt at give ordre til, at der ikke må være overlevende.

2. Uden præjudice for de ovennævnte almindelige bestemmelser skal følgende handlinger imod personer, hvortil der er henvist i stykke 1. til enhver tid og på et hvilket som helst sted være og forblive forbudt;

a) vold mod personers liv, helbred og fysiske eller mentale velvære. herunder navnlig mord og grusom behandling såsom tortur, lemlæstelse eller enhver form for korporlig afstraffelse.;

b) kollektive afstraffelser;

c) gidseltagning;

d) terrorhandlinger;

e) grove krænkelse af den personlige værdighed, herunder navnlig ydmygende og nedværdigende behandling, voldtægt, påtvunget prostitution og enhver form for kønsfrihedsforbrydelse;

f) slaveri og slavehandel under enhver form;

g) plyndring;

h) trusler om at begå nogen af de fornævnte handlinger.

3. Børn skal nyde den omsorg og hjælp, de har brug for og navnlig;

a) skal de modtage undervisning, herunder religiøs og moralsk undervisning i overensstemmelse med forældrenes ønsker, eller i forældrenes fravær i overensstemmelse med, hvad de, der er ansvarlige for deres velfærd, ønsker;

b) skal alle nødvendige skridt tages for at lette genforeningen af familier, der er midlertidigt adskilt;

c) skal børn, der endnu ikke har nået en alder af 15 år, hverken rekrutteres til de væbnede styrker eller grupper eller have tilladelse til at tage del i fjendtlighederne;

d) skal den særlige beskyttelse, der af denne artikel ydes børn, der endnu ikke har nået en alder af 15 år, fortsat have gyldighed over dem, hvis de uanset bestemmelserne i punkt c) deltager i fjendtlighederne og tages til fange;

e) skal der om nødvendigt, og i muligt omfang med samtykke fra forældrene eller de personer, som ved lov eller sædvane først og fremmest er ansvarlige for deres velfærd, tages skridt til midlertidigt at fjerne børn fra det område, hvor fjendtligheder finder sted, til et mere sikkert område i landet, samt at sikre at de bliver ledsaget af personer, som er ansvarlige for deres sikkerhed og velfærd.

ARTIKEL 5

Personer, hvis frihed er blevet begrænset

1. Udover bestemmelserne i artikel 4, skal følgende bestemmelser respekteres som minimumsregler med hensyn til personer, der er blevet berøvet deres frihed af grunde, som har forbindelse med den væbnede konflikt, hvad enten de er internerede eller holdt tilbage:

a) de sårede og syge skal behandles i overensstemmelse med artikel 7;

b) de personer, som er nævnt i dette stykke, skal i samme omfang som den stedlige civilbefolkning forsynes med fødevarer og drikkevand og skal ydes beskyttelse med hensyn til sundhed og hygiejne og beskyttelse mod streng klima og mod den væbnede konflikts farer;

c) de skal have ret til enkeltvis eller samlet at modtage hjælp;

d) de skal have ret til at udøve deres religion og hvis det ønskes og findes passende, at modtage åndelig hjælp fra personer som f. eks. præster der udøver religiøse hverv;

e) de skal, hvis de arbejder, nyde godt af de samme arbejdsbetingelser og sikkerhedsforanstaltninger som den stedlige civilbefolkning.

2. De, der er ansvarlige for interneringen eller tilbageholdelsen af de i stykke 1 nævnte personer, skal tillige, inden for deres mulige grænser respektere følgende bestemmelser vedrørende sådanne personer;

- a) undtagen i tilfælde, hvor mænd og kvinder i en familie er indkvarteret sammen, skal kvinder indkvarteres adskilt fra mænd og være under umiddelbart opsyn af kvinder;
- b) de skal have ret til at sende og modtage breve og kort, hvis antal kan begrænses af en kompetent myndighed, såfremt det skønnes nødvendigt;
- c) internerings- og tilbageholdelsessteder må ikke anbringes nær ved kampzonen. De personer, der er nævnt i stykke 1, skal evakueres, når de steder, hvor de er internerede eller tilbageholdt, i særlig grad bliver udsat for fare opstået som følge af den væbnede konflikt, såfremt deres evakuering kan gennemføres under rimelige sikkerhedsforhold;
- d) de skal nyde godt af lægelige undersøgelser;
- e) deres fysiske eller mentale helbredstilstand og integritet må ikke udsættes for fare ved nogen uberettiget handling eller undladelse. Det er derfor forbudt at underkaste de personer, der er beskrevet i denne artikel, nogen lægelig behandling, som ikke er begrundet i den pågældende persons helbredstilstand, og som ikke er i overensstemmelse med almindeligt anerkendte lægelige normer, som gælder for frie personer under lignende lægelige omstændigheder.

3. Personer, som ikke er omfattet af stykke 1, men hvis frihed er blevet begrænset på en hvilken som helst anden måde som følge af den væbnede konflikt, skal behandles humanitært i overensstemmelse med artikel 4 og med stykke 1 a), c) og d) samt 2 b) i denne artikel.

4. Såfremt det besluttes at løslade personer, der er berøvet deres frihed, skal de, der træffer beslutning herom, træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at garantere deres sikkerhed.

ARTIKEL 6

Straffeforfølgning

1. Denne artikel vedrører retsforfølgning og straf for kriminelle overtrædelser i forbindelse med den væbnede konflikt.

2. Ingen dom må afsiges og ingen straf må iværksættes over for en person, som er fundet skyldig i en forseelse medmindre domfældelsen er foretaget af en domstol, der yder de nødvendige garantier for uafhængighed og upartiskhed. Herunder skal navnlig følgende iagttages:

- a) proceduren skal sikre, at en anklaget ufortøvet underrettes om de nærmere omstændigheder vedrørende den forseelse han er anklaget for, og skal både for og under retssagen give den anklagede alle nødvendige rettigheder og midler med henblik på hans forsvar;
- b) ingen må dømmes for en forseelse, medmindre der foreligger et individuelt strafansvar;
- c) ingen må anses for skyldig i en kriminel forseelse på grund af en handling eller undladelse, som ikke udgjorde en kriminel forseelse ifølge lovgivningen på det tidspunkt, da den blev begået; der må heller ikke idømmes en hårdere straf end den, der var gældende på det tidspunkt, da den kriminelle forseelse blev begået; såfremt

mildere strafbestemmelse er blevet indført ved lov, efter at forseelsen er begået, skal lovovertræderen nyde godt heraf;

d) enhver, der er anklaget for en forseelse, skal betragtes som uskyldig, indtil hans skyld er bevist i overensstemmelse med loven:

e) enhver, der er anklaget for en forseelse, skal have ret til at være til stede under retssagen;

f) ingen må tvinges til at vidne imod sig selv eller til at tilstå sin skyld.

3. En dømt person skal ved domsfældelsen underrettes om sine juridiske og andre retsmidler og om de tidsfrister, inden for hvilke de kan udøves.

4. Dødsstraf må ikke afsiges over for personer, som var under 18 år på tidspunktet, da forseelsen blev begået, og må ikke eksekveres over for gravide kvinder eller mødre med små børn.

5. Ved fjendtlighedernes ophør skal myndighederne, der har magten, søge at give videst mulig amnesti til personer, som har deltaget i den væbnede konflikt eller til dem, der er berøvet deres frihed af grunde, der har forbindelse med den væbnede konflikt, hvad enten de er internerede eller tilbageholdt.

DEL III

Sårede, syge og skibbrudne

ARTIKEL 7

Beskyttelse og pleje

1. Alle sårede, syge og skibbrudne skal respekteres og beskyttes, hvad enten de har taget del i den væbnede konflikt eller ej.

2. De skal under alle omstændigheder behandles humant og skal i det omfang, det er praktisk muligt, og med mindst mulig forsinkelse modtage den lægelige pleje og omsorg, som deres tilstand kræver. De må ikke være genstand for nogen forskelsbehandling undtagen af lægelige grunde.

ARTIKEL 8

Eftersøgning

Når som helst omstændighederne tillader det og navnlig efter en træfning skal alle mulige forholdsregler træffes med henblik på ufortøvet at søge efter og indsamle de sårede, syge og skibbrudne, at beskytte dem mod udplyndring og mishandling, at sikre den nødvendige pleje af dem, samt at søge efter de døde, forhindre udplyndring af dem og få dem anbragt på en sømmelig måde.

ARTIKEL 9

Beskyttelse af sanitetspersonel og religiøst personel

1. Sanitets- og religiøst personel skal respekteres og beskyttes og skal ydes al forhåndenværende bistand til udførelse af deres hverv. De må ikke tvinges til at udføre opgaver, som ikke er forenelige med deres humanitære hverv.
2. Under udførelse af deres hverv må sanitetspersonel ikke tvinges til at give fortrinsret til nogen person undtagen af lægelige grunde.

ARTIKEL 10

Almindelig beskyttelse af sanitetsopgaver

1. Ingen skal under nogen omstændigheder kunne straffes for at have udført sanitetsopgaver i overensstemmelse med lægelig etik, uanset hvilken person, der har fordel heraf.
2. Personer, der udfører sanitetsopgaver, må hverken tvinges til at foretage handlinger eller udføre arbejde, der strider mod, eller tvinges til at afstå fra handlinger, der er påbudt af, den lægelige etik, andre regler udfærdiget til fordel for de sårede og syge eller denne Protokol. De professionelle forpligtelser for personer, der udfører sanitetsopgaver, skal under forbehold af national lovgivning respekteres for så vidt angår oplysninger, som de måtte erhverve vedrørende de sårede og syge under deres pleje. Under forbehold af national lovgivning må ingen person, der udfører sanitetsopgaver, på nogen måde straffes for at nægte eller undlade at give oplysninger vedrørende de sårede og syge, som er eller har været i hans pleje.

ARTIKEL 11

Beskyttelse af sanitetsenheder og -transporter

1. Sanitetsenheder og -transporter skal til enhver tid respekteres og beskyttes og må ikke gøres til genstand for angreb.
2. Den beskyttelse, der tilkommer sanitetsenheder og -transporter ophører ikke, medmindre de udover deres humanitære opgaver anvendes til at begå fjendtlige handlinger. Beskyttelsen kan dog først bortfalde, såfremt en advarsel, der så vidt muligt skal - fastsætte en rimelig tidsfrist ikke efterkommes.

ARTIKEL 12

Kendemærket

Efter nærmere bestemmelse fra vedkommende kompetente myndighed skal Røde Kors, Røde Halvmåne eller Røde Løve og Sol -kendemærket på en hvid baggrund bæres synligt af sanitets- og religiøst personel og på sanitetsenheder og -transporter. Det skal under alle omstændigheder respekteres. Det må ikke anvendes uretmæssigt.

DEL IV

Civilbefolkningen

ARTIKEL 13

Beskyttelse af civilbefolkningen

- 1.** Civilbefolkningen og individuelle civilpersoner skal nyde almindelig beskyttelse mod de farer, som opstår som følge af militære operationer. For at give denne beskyttelse virkning skal følgende regler under alle omstændigheder overholdes.
- 2.** Civilbefolkningen som sådan såvel som individuelle civilpersoner må ikke gøres til genstand for angreb. Voldshandlinger eller trusler om vold, hvis primære formål er at sprede terror blandt civilbefolkningen, er forbudt.
- 3.** Civile skal nyde beskyttelse i medfør af denne Del (IV), medmindre og da så længe de tager direkte del i fjendtlighederne

ARTIKEL 14

Beskyttelse af genstande, der er uundværlige for civilbefolkningens overlevelse

Det er forbudt at benytte udsultning af civile som kampmetode. Det er derfor forbudt med dette formål at angribe, ødelægge, fjerne eller ubrugeliggøre genstande, der er uundværlige for civilbefolkningens overlevelse, såsom fødevarer, landbrugsområder for produktion af fødevarer, afgrøder, husdyrbestande, drikkevandsinstallationer og -forsyninger samt overrislingsanlæg.

ARTIKEL 15

Beskyttelse af værker og anlæg, der rummer farlige kræfter

Værker eller anlæg, der rummer farlige kræfter, såsom dæmninger, diger og kernekraftværker, må ikke gøres til genstand for angreb, selv hvor disse genstande er militære mål, såfremt et sådant angreb kan forårsage frigørelse af farlige kræfter og følgelig alvorlige tab blandt civilbefolkningen.

ARTIKEL 16

Beskyttelse af kulturelle genstande og af steder hvor gudsdyrkelse finder sted

Uden præjudice for bestemmelserne i Haagerkonventionen af 14. maj 1954 vedrørende beskyttelse af kulturel ejendom under væbnet konflikt skal det være forbudt at begå en hvilken som helst fjendtlig handling rettet mod historiske monumenter, kunstværker eller steder, hvor gudsdyrkelse finder sted, som udgør folkenes kulturelle eller åndelige arv, og at benytte sådanne genstande til støtte for en militær indsats.

ARTIKEL 17

Forbud mod tvangsforflyttelse af civile

1. Forflyttelse af civilbefolkningen må ikke beordres af årsager, der har forbindelse med konflikten, medmindre de berørte civiles sikkerhed eller tvingende militære grunde gør det påkrævet. Såfremt det bliver nødvendigt at foretage sådanne forflyttelser, skal der tages alle mulige forholdsregler for at sikre, at civilbefolkningen kan modtages under tilfredsstillende vilkår med hensyn til husly, hygiejniske forhold, sundhed, sikkerhed og forplejning.
2. Civile må ikke tvinges til at forlade deres eget territorium af grunde, der har forbindelse med konflikten.

ARTIKEL 18

Hjælpeorganisationer og hjælpeaktioner

1. Hjælpeorganisationer, der er beliggende i en Høj Kontraherende Parts territorium, såsom Røde Kors (Røde Halvmåne, Røde Love og Sol) -selskaber kan tilbyde deres bistand med henblik på udførelsen af deres traditionelle opgaver over for ofrene i den væbnede konflikt. Civilbefolkningen kan, også på eget initiativ, tilbyde at opsamle og tage vare på de sårede, syge og skibbrudne.
2. Såfremt civilbefolkningen er udsat for unødige lidelser på grund af mangel på forsyninger, der er nødvendige for dens overlevelse, såsom fødevarer og medicin, skal hjælpeaktioner, som udelukkende er af humanitær og uvildig karakter, og som gennemføres uden forskelsbehandling, iværksættes for civilbefolkningen, under forudsætning af vedkommende Høje Kontraherende Parts samtykke.

DEL V

Afsluttende bestemmelser

ARTIKEL 19

Udbredelse

Kendskabet til denne Protokol skal udbredes i så vid udstrækning som muligt.

ARTIKEL 20

Undertegnelse

Denne Protokol skal være åben for undertegnelse af Parterne i Konventionerne seks måneder, efter at Slutakten er blevet underskrevet og skal forblive åben for en periode af tolv måneder.

ARTIKEL 21

Ratifikation

Denne Protokol skal ratificeres så snart som muligt- Ratifikationsinstrumenterne skal deponeres hos Det schweiziske Forbundsråd, der er depositar for Konventionerne.

ARTIKEL 22

Tiltrædelse

Denne Protokol skal være åben for tiltrædelse af enhver Part i Konventionerne, som ikke har undertegnet den. Tiltrædelsesinstrumenterne skal deponeres hos depositaren

ARTIKEL 23

Ikrafttræden

1. Denne Protokol træder i kraft seks måneder efter, at to ratifikations- eller tiltrædelsesinstrumenter er blevet deponeret.
2. For enhver Part i Konventionerne, som herefter ratificerer eller tiltræder denne Protokol, skal denne træde i kraft seks måneder efter, at en sådan Part har deponeret sit ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

ARTIKEL 24

Ændringer

1. Enhver Høj Kontraherende Part kan foreslå ændringer i denne Protokol. Teksten til enhver foreslået ændring skal sendes til depositaren, som efter konsultationer med alle de Høje Kontraherende Parter og den internationale Røde Kors Komite skal afgøre, hvorvidt en konference bør indkaldes med henblik på at overveje den foreslåede ændring.
2. Depositaren skal til en sådan konference indbyde alle de Høje Kontraherende Parter såvel som Parterne i Konventionerne, hvad enten de har undertegnet denne Protokol eller ej.

ARTIKEL 25

Opsigelse

1. Såfremt en Høj Kontraherende Part opsiger denne Protokol, skal opsigelsen først have virkning seks måneder efter modtagelsen af opsigelsesinstrumentet. Såfremt den opsigende part imidlertid ved udløbet af seks måneder er indblandet i den i artikel 1 beskrevne situation, skal opsigelsen ikke have virkning for afslutningen af den væbnede konflikt. Personer, som er blevet berøvet deres frihed, eller hvis frihed er blevet begrænset af grunde, der har forbindelse med den væbnede konflikt, skal desuagtet fortsat nyde godt af bestemmelserne i denne Protokol, indtil de endeligt løslades.
2. Opsigelsen skal meddeles skriftligt til depositaren, som skal videregive den til alle de Høje Kontraherende Parter.

ARTIKEL 26

Notifikationer

Depositaren skal underrette de Høje Kontraherende Parter så vel som Parterne i Konventionerne, hvad enten de har undertegnet denne Protokol eller ej, om:

- a) underskrifter til denne Protokol og deponeringen af ratifikations- eller tiltrædelsesdokumenter ifølge artikel 21 og 22;
- b) datoen for denne Protokols ikrafttræden ifølge artikel 23;
- c) meddelelser og deklARATIONER modtaget ifølge artikel 24

ARTIKEL 27

Registrering

1. Efter dens ikrafttrædelse skal denne Protokol af depositaren videresendes til De forenede Nationers sekretariat med henblik på registrering og offentliggørelse i overensstemmelse med artikel 102 i De forenede Nationers Pagt.

2. Depositaren skal også underrette De forenede Nationers sekretariat om alle ratifikationer og tiltrædelser, der modtages vedrørende denne Protokol.

ARTIKEL 28

Autentiske tekster

Originalteksten til denne Protokol, hvis arabiske, kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekster har samme gyldighed, skal deponeres hos depositaren, der skal fremsende bekræftede kopier heraf til alle Parter i Konventionerne.